

Chardonnay

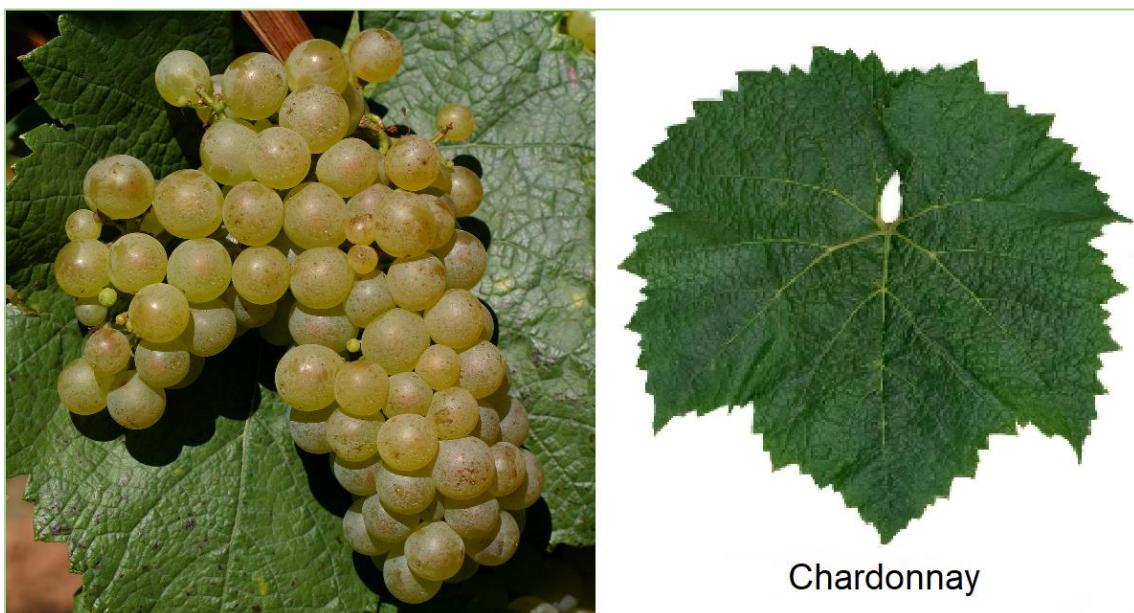
Naslov Orginala: Chardonnay

Izvor: <https://glossary.wein.plus/>

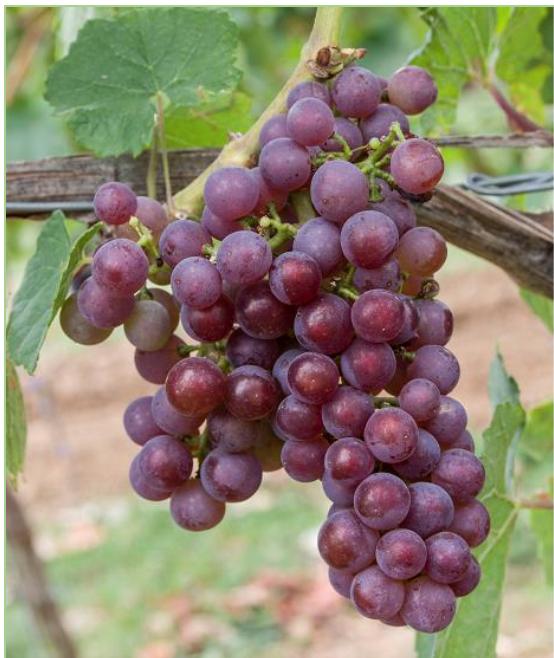
Objavljeno: 25.04.2020.

Prevod: Dragutin Mijatović

Sorta bijelog grožđa dolazi iz Francuske. Postoji oko 120 sinonima koji ukazuju na starost i svjetsku distribuciju u većini vinogradarskih zemalja. Najvažniji, abecedno grupirani po zemljama, su: Clevner, Clävner (*Alsace*); Arboisier, Arnaison Blanc, Arnoison, Aubain, Aubaine, Auvergnat Blanc, Auvernat Blanc, Auxerrois, Auxois, Beaunois, Blanc de Champagne, Chardonnet, Chaudenay, Chaudent, Epinette, Epinette de Champagne Gamay Blanc, Gentil Blanc, Luisant, Melon à Queue Rouge, Melon Blanc, Melon d'Arbois, Melon d'Arlay, Morillon, Morillon Blanc, Noirien Blanc, Pinot Blanc Chardonnay, Pinot de Bourgogne, Rousseau (*France*); Gelber Burgunder, Klawner, Weißer Ruländer (*Germany*); Chardonnay Bijeli (*Croatia*); Obaideh (*Lebanon*); Wais Edler, Waiser Clevner (*Moldavia*); Morillon, Feinburgunder (*Austria*). Ne treba sortu miješati sa sortama Aligoté, Auxerrois (Beaunois), Melon de Bourgogne, Pinot Blanc (vrlo sličan), Sacy ili Traminer (Savagnin Blanc), uprkos sinonimima ili činjenici da su morfološki slične.

Do kraja 19. vijeka Chardonnay i Pinot Blanc često su se miješale kao ista sorta. Ampelograf Victor Pulliat (1.827-1.896) pretpostavio je već 1.868. godine da se radi o dvije različite sorte a to je službeno priznato u Francuskoj tek 1.872. godine. U drugim zemljama imali su problema mnogo duže i te dvije sorte su smatrane identičnim. U Austriji su ove dvije sorte zabilježene i identifikovane zajedno na službenim listama sorti grožđa do 1.999. Tek 1999. provedene su DNK analize i konačno je potvrđena njihova nezavisnost: Chardonnay je prirodni hibrid između sorti Gouais Blanc x Pinot. U Austriji (Styria) Chardonnay se tradicionalno naziva Morillon i često se smatra posebnom sortom. Iako ova sorta pokazuje male morfološke razlike u odnosu na Chardonnay, genetski je identična.

Chardonnay Rosé

Postoje tri mutacije sorte Chardonnay, **Chardonnay Rosé** sa ružičastim bobicama, **Chardonnay Musqué** sa nježnim mošusnim tonom vina od njega i **Melon à Cue Rouge**. Međutim, ne može se isključiti da je Chardonnay Rosé osnovna sorta i da je bijela sorta mutirala iz nje. Chardonnay je bio i popularan je partner u stvaranju novih sorti ukrštanjem, uključujući Chardonel, Charmont, Chasan, Cristina, Doral, Heranecot, Korai Gyöngy, Liliorila, Perdea, Perraton, Ravat Blanc, Sila, Sukholimansky Bely i Tissier Ravat.

Chardonnay Musqué

Sorta se prvi put spominje pod imenom Beaunois 1.583. u departmanu Saône-et-Loire, ali mogla je značiti i Aligoté. Pouzdano se spominje pod imenom Chardonnet 1.685. godine, a kaže se da je svoje sadašnje glavno ime dobila po burgundskoj komuni Chardonnay (Mâconnais). Rimokatolički redovi benediktinaca i cistercita sigurno su osigurali širenje sorte

po cijeloj Europi. Sorta koja rano dozrijeva vrlo je krhka. Podložna je pepelnici, botrytisu, flavescence dorée, žućenju lišća i zametanju neujednačenih bobica.

Sorta daje bijela vina sa raznim aromama lješnjaka, marcipana i maslaca koja imaju tendenciju da oksidiraju. Samo u Francuskoj postoji oko 30 prepoznatih klonova (75, 76, 2277 i dugi) od kojih se neki znatno razlikuju u pogledu prinosa i osjetljivosti na bolesti.

Takođe postoje velike razlike u vinima. Karakter i okus vina više zavisi od tipu tla, klime i vinifikacije nego kod ostalih sorti grožđa. Metode kao što su malolaktična fermentacija, taloženje kvasca i starenje u buradima primjenjuju se mnogo češće nego kod većine drugih bijelih vina. Ova svestrana sorta vrlo je pogodna za sve načine vinifikacije dajući različite stilove vina od suvih do plemenitih slatkih i podjednako je izvrsna za proizvodnju pjenušavih vina. Vrlo često se proizvode čista sortna vina, ali je sorta popularan partner i u miješanju, na primjer za sortom Sémillon, za koji je ustaljen izraz "Semchard". Ova sorta pravi je otvarač za oči, jer ima žestokih kritičara i protivnika, što je dovelo do poznate izreke ABC (Anything But Chardonnay), ali barem toliko obožavatelja. Ukratko, međutim, može se reći da je Chardonnay jedan od svjetskih velikana, uistinu plemenita sorta.

U Francuskoj je sorta izuzetno popularna i uspješna. Površina koja se obrađuje povećala se šest puta sa 7.325 hektara u 1.958. na 44.593 hektara u 2.010. To je čini druga najčešća sorta bijelog grožđa nakon sorte Ugni Blanc (Trebbiano Toscano). Najveće površine su u regionu Burgundy (33%), Languedoc-Roussillon (27%) i Champagne (21%). Sva sjajna Burgundy bijela vina proizvedena su od ove sorte grožđa. To su uglavnom Côte de Beaune (južna polovina Côte d'Or) sa svjetskim poznatim apelacijama Aloxe-Corton, Meursault i Montrachet, kao i Chablis i Mâconnais. Isto tako, svi šampanjci proizvedeni kao "Blanc de Blancs" proizvode se od sorte Chardonnay, a u šampanjcima cuvées je ovo najvažnija sorta grožđa, pored crnih sorti Pinot Noir i Pinot Meunier. Jednom godišnje se u burgundskoj opštini Chaintré održava takmičenje Chardonnay du Monde.

Italia sa sortom Chardonnay ima površinu od 19.709 ha. Ovdje se sorta uglavnom uzgaja u regijama Trentino-Alto Adige, Lombardy, Puglia i Sicily.

Druge zemlje u Evropi su: Belgium, Bulgaria (2.457 ha), Germany (1.228 ha), England (235 ha), Georgia, Greece (586 ha), Israel, Croatia (668 ha), Luxembourg (16 ha), Malta, Moldavia (5.134 ha), Austria (1.431 ha), Portugal (803 ha), Romania (1.067 ha), Russia (1.981 ha), Switzerland (321 ha), Slovakia (310 ha), Slovenia (1.208 ha), Serbia, Spain (6.958 ha), Czech Republic (766 ha), Turkey (142 ha), Ukraine (2.985 ha), Hungary (2.757 ha) i Cyprus (128 ha).

California je doživjela procvat sa sortom Chardonnay od 1.980-ih nadalje. Ovdje je riječ o najčešćoj sorti grožđa sa 38.555 hektara. Ostale američke države sa manjim površinama su Idaho, New York, Oregon, Teksas, Virginia i Washington (3.098 ha).

Ostale daleke zemlje su Argentina (6.473 ha), Australia (27.773), Bolivia, Brazil (377 ha), Chile (13.082), China (738 ha), India, Japan (602 ha), Canada (1.178 ha), Mexico, Myanmar (1 ha), New Zealand (3.911 ha), Peru (1 ha), South Africa (8.278) i Uruguay (149 ha).

Sorta je 2.010. godine zauzimala ukupno 198.793 ha vinograda. U 2.017. bilo je 210.000 ha. U poređenju sa 1.990. godinom sa tadašnjih 69.282 ha, to je bilo oko tri puta više. Tada je zauzimala 5. mjesto na svjetskoj rang listi sorti grožđa.